

Лезги халкъдин
Маниярни
Къуълер

Ləzgi xalq
mahnıları
və rəqsləri

Лезгинские
народные
песни и
танцы

М.Г.Ахундов adına
Azərbaycan Milli
Kitabxanası

ИЗДАТЕЛЬСТВО
"АЗЕРБАЙДЖАН"

БАКУ-2008

2679

Лезги халкъдин маниярни къуьлер

Кватна туклуьрайди Фетулагъ Регъимханов я.

Келдайбуруз теклифзавай и ктабда лезги

СИФТЕ ГАФ

Халкъдин чехивал, къадимвал адан къадардалди ваъ, медениятдин дережадалди, дуьньядин медениятда, эдебиятда тунвай гелди. Комсомол пийиш «Терекандин энциклопедия» Дагъистан Республикасы

СУНА ЧАН

Вун даklarдай акуна заз,
Канвай чандай акьатна гум.
Икъван кIани ваз тахъайтIа,
За зи дердер вутIин, залум.

ДаkIан касдиз фидалди зун,
Шуьшеда куй зи ширин чан.
На зи фикир дегишармир,
За бубадиз чара акван.

Вилик галай женнет багъдиз,
Яд гуз атай гьуьруь-пери.
Дуьньяд(а) мурад кIанид хьун я,
Амай гафар таб я вири.

Чан пIапIрусар чIугвадай яр,
Ваз пIапIрусдин гум ракъурмир.
Яргъарилай вилив хьуьрез,
Я чан гада, на зун кумир.

moderate

суна чан а-лек, гьей-кар ба-
са, таг ти ар-гьин
къа-лер къа-ла
а-лек са-ла, чан ба-оса-
гун ти къа-ле-дин юу-сухъ ти-
ши-дай а-къа-тай гун тай гун

ПЕЙКЕР БАХА

Саламалейк, Пейкер баха,
Чаз чи ярдин кIвалер къала.
Алейксалам, чан бахадин,
Чи кIвалерин къулухъ гала.

Я бахтавар, кефчи суна,
Гъваш сумавар, чайин чна.
Дердер-гъамар пара ятIа,
Веъ арадал пайин чна.

Махпур я лугъуз вахкайди,
Пешер алай чит тахъурай.
Эхирдин гаф эвелдай лагъ,
Ахпа чун къвед шит тахъурай.

moderate

са-лан а-лек, гьей-кар ба-
са, таг ти ар-гьин
къа-лер къа-ла
а-лек са-ла, чан ба-оса-
гун ти къа-ле-дин юу-сухъ ти-

ТАЙГЪУН

Паласадай гар атана,
Гар атана тади галаз.
Вучиз вуна рикІ акъудда,
Акълалтай гаф лагъ тІун руш заз.

Лацу багъдин юкъвал алай,
Я бахтавар къайи булах.
Зи кІаниди, къарибравай,
Ченгидин вун жемир чІалахъ.

Таран хилер атІуз тахъуй,
Адал ичер жезмайд я.
Дарих жемир кІани дилбер,
Зи илчияр къвезмайд я.

Allegro

Та-ла-са-дай гар а-та-на, гар а-та-на,
ме-чи-ме-газ гар а-та-на,
ме-чи-ме-газ гар а-та-на,
ме-ри-ха-къум-не а-та-на

та-зи-га-лаз ду-гиз бу-на
рикІ а-къуг-де А-къал-тай гар
лагъ-тиги рун заз, А-къал-тай гар
лагъ-тиги рун заз.

АГЪА ПАЛАСАЯР
(Рушарин зарафатдин мани)

Паласадай
Гар атана.
Мегъамедаз чар
Атана.
Мегъамедаз чар
Атана.
Периханумни
Атана.

Паласадай
Цуьквер гъана.
Агъбаладин
РикІер хъана.
Агъбаладин
РикІер хъана
Гъуьруь ханум
Пейгар хъана.

Allegro

Та-ла-са-дай гар а-та-на,
ме-чи-ме-газ гар а-та-на,
ме-чи-ме-газ гар а-та-на,
ме-ри-ха-къум-не а-та-на

Та-ла-са-дай цуьк-вер гъа-на
А-къал-тай гаф лагъ тІун руш заз,
А-къал-тай гар

А-къал-тай гаф лагъ тІун руш заз,
А-къал-тай гар

А-къал-тай гаф лагъ тІун руш заз,
А-къал-тай гар

КЪАСУМХУЪР

Зун пенжердай килигайла,
Шалбуз дагъдин кІан вирер я.
Буй виридаз ава, я руш,
Заз кІан хъайид ви вилер я.

На пІапІрусар тІимил чІугуг,
Абуру ви дерт алуддай туш.
Вун масадал ашукъ жемир,
За валай гъил къачудай туш.

Самур вацІун яд чими я,
Пеш вегъене серин ая,
Рушан мурад кІанид хъун я,
Гана, буба, секин ая.

Moderato

Зун пен-жер-дай ки-ли-гай-ла,
шал-буз дагъ-дин кІан ви-рер я,
Буй ви-ри-даз а-ва, я руш,
Буй ви-ри-даз а-ва, я руш,
Заз кІан хъай-ид ви ви-лер я.

БАЗАРДА

Вун базардиз физаватІа,
Заз лацу шал, бала, гъваш севдегуьм.
Ченгиди зи рикІ атІана,
Адахъ за ам, бала, тач, севдегуьм.

Привев:

Вун акъвазмир бендер лугъуз,
Ви бендери кузва зун, руш.
АкъалтІай гаф лагъ вуна заз,
Базарлухдиз физва зун, руш.

Булахдин рехъ гъяркъуь хъанва,
А рекъерай физ тахъурай.
Базарлухдиз физватІа вун,
Ужuz затІар гъиз тахъурай.

Заз махпурдин булушка гъваш,
Куьре патан базардилай.
Са ченгидин мез акуна,
Алатнан вун икъъардилай?

Moderato

Вун ба-зар-диз фи-зават-Іа,
Заз ла-цу шал-ба-ла, гъ-ваш сев-де-гуьм.
Чен-гиди зи-рик-І ат-Іана,
А-дахъ за ам-ба-ла, та-ч, сев-де-гуьм.
Вун акъ-ваз-мир бен-дер лугъ-уз,
Ви бен-дери ку-зва зун, руш.
Акъ-алт-Іай гаф лагъ ву-на заз,
Ба-зар-лух-диз фи-зва зун, руш.
Бу-лах-дин ре-хъ гъ-яр-къуь хъан-ва,
А ре-къе-рай фи-з тахъ-у-рай.
Ба-зар-лух-диз фи-зват-Іа вун,
Ужuz зат-Іар гъиз тахъ-у-рай?

ШАРВИЛИДИН СУСАН ТАРИФ

Чи мехъер я, ая къуьлер,
 Ая къуьлер, ая къуьлер.
 Ая къуьлер, я чан эллер!
 Я чан эллер, я чан эллер!
 Я чан эллер, бул хъуй мелер,
 Чи гъизвай свас я вуч иер!

Экв ятIа им цаву гайи,
 Цаву гайи, цаву гайи,
 Нек ятIа им векьи гайи?
 Векьи гайи, векьи гайи
 Цир хъыз, бирдан хкечIна им,
 Тар хъыз, бирдан экъечIна им.

“Шарвилидин сусан тариф” манидин макъам

Allegro-moderato

А,
 а-а къуь-лер,
 а-а къуь-лер,
 а чан эл-лер!
 бул хъуй мелер,
 Чи гъиз-вай
 свас я вуч иер!

ШАГЪСЕНЕМ

Шагъсенем, я Шагъсенем,
Къе заз мажал авач, къелем,
Пака цвада за ви перем.

Шагъсенем, я Шагъсенем,
Таран пешер вуч юзазва,
Къеце пата гар ава жед.

Шагъсенем, я Шагъсенем,
Накъ багъда вун нив рахазвай,
Заз течиз ваз яра ава жед?!

Andante

Handwritten musical score for the song 'Шагъсенем'. The score is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked 'Andante'. The lyrics are written below the notes. The score consists of several lines of music, with some lines having multiple staves. The lyrics are: Шагъсенем, я Шагъсенем, Къе заз мажал авач, къелем, Пака цвада за ви перем. Шагъсенем, я Шагъсенем, Таран пешер вуч юзазва, Къеце пата гар ава жед. Шагъсенем, я Шагъсенем, Накъ багъда вун нив рахазвай, Заз течиз ваз яра ава жед?! The score ends with the word 'рел.' (rele).

СУВАЛЛАЙ ЯР

Муьшкуьр патай атай фыйтун,
Яламадал акъваз хъана.
Эвелдай гаф ганай вуна, яр!
Вучиз гила яргъаз хъана, яр!

Я бахтавар мулдин цуьквер,
Куьн зи ярдин кIвале хъурай.
Валлагъ, вуна гаф тагайтIа,
Керема хъиз къада за цIай.

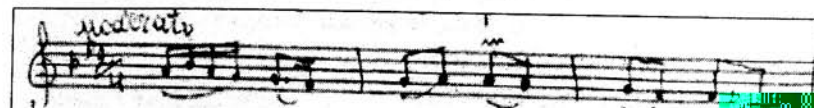
Булахдилай хуьквезвани
Чи къунши руш, Исмет, вахар.
Мад вучда къван, хъайивал хъуй,
Я жеди им къисмет вахар.

Handwritten musical score for the song 'Суваллай Яр'. The score is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the notes. The score consists of several lines of music, with some lines having multiple staves. The lyrics are: Муьшкуьр патай атай фыйтун, Яламадал акъваз хъана. Эвелдай гаф ганай вуна, яр! Вучиз гила яргъаз хъана, яр! Я бахтавар мулдин цуьквер, Куьн зи ярдин кIвале хъурай. Валлагъ, вуна гаф тагайтIа, Керема хъиз къада за цIай. Булахдилай хуьквезвани Чи къунши руш, Исмет, вахар. Мад вучда къван, хъайивал хъуй, Я жеди им къисмет вахар. The score ends with the word 'на.' (na).

АЙ ДИЛБЕР

Гужлу марфар къвана дагъдиз,
 Вацуз гур сел атана, бала, сел атана.
 Ай Дилбер, рач гынавай, татой шюьр

“Ай Дилбер” манидин макъам

МЕКТЕБЛИЯР

Инсанрин уьмуьд къене,
Гзаф иер цуьквер я куьн.
Шемиятдин йимиш багда,
Атир гудай цуьквер я куьн.

Припев:

Илимрин асас пунар,
Дерин келе мектеблияр.
Мектеблияр, мектеблияр,
Мектеблияр, мектеблияр.

Чаз азадвал фад хьун патал,
Гьамиша гьазур аскер я куьн.
Лазим хьайи къуз кевиз къваздай,
Гьуьлдан хьтин сенгер я куьн.

Припев

Илим чира, йифиз-юкьуз,
Гележегдин вилер я куьн.
Хьсан келе, чан балаяр,
Виридалай иер я куьн.

Припев

“Мектеблияр” манидин макьам

Moderato

и - ба - нур - рин уь - муьд къе - не

г - заф иер цуьк - вер я куьн

ше - ми - ят - дин йе - миш ба - гда

а - ти - р гу - дай цуьк - вер я куьн

и - лим - ри - н а - сас пу - нар

де - рин ке - ле ме - кте - бли - яр

ме - кте - бли - яр, ме - кте - бли - яр

ме - кте - бли - яр, ме - кте - бли - яр

чаз а - зад - вал фа - д хьун па - тал

гьа - ми - ша гьа - зур а - скер я куьн

ла - зим хьа - йи къуз ке - виз къва - здай

гьуь - лдан хь - тин се - нгер я куьн

и - лим чира, йе - фи - з - юкьуз

ге - ле - же - гдин ви - лер я куьн

хь - сан ке - ле, чан ба - ла - яр

ви - ри - да - лай иер я куьн

ГУЪЗЕЛ

Марал я дагъдин,
Беден я агъдин.
Шам я чинардин,
Чинни гуьзел яр.

Вун цуьк я дагъдин,
Къизилгуьл багъдин,
Яр гуьзел-гуьзел бала чан,
Вахт я ви чагъдин
Клани гуьзел яр, яр гуьзел-гуьзел.

Яр, ви суфат - нур,
Ажеб такабур,
Акурла ви хур,
Жеда хьи зун ч'ур.
Яр гуьзел-гуьзел бала чан,
Ч'алахъ гьейрибур,
Жедач, гуьзел яр, яр, гуьзел-гуьзел.

Яр ви дамах, наз,
Жедач чарадаз.
Ви рикъе чан гуз,
Къимиш къведа заз.

Къекъверла зурзас -
Гъакъван я серес
Яр гуьзел-гуьзел, бала чан,
Таб идач за ваз,
Клани гуьзел яр, яр гуьзел-гуьзел.

"Гуьзел" манидин макъам

Moderato

ма-рал я дагъ-дин
шам я чинар-дин

бе-ден я агъ-дин
чин-ни гуь-зел яр

вун цуьк я дагъ-дин
къизилгуьл багъ-дин
яр гуьзел-гуьзел бала чан,
вахт я ви чагъ-дин
клани гуьзел яр, яр гуьзел-гуьзел.

яр, ви суфат - нур,
ажеб такабур,
акурла ви хур,
жеда хьи зун ч'ур.
яр гуьзел-гуьзел бала чан,
ч'алахъ гьейрибур,
жедач, гуьзел яр, яр, гуьзел-гуьзел.

яр ви дамах, наз,
жедач чарадаз.
ви рикъе чан гуз,
къимиш къведа заз.

къекъверла зурзас -
гъакъван я серес
яр гуьзел-гуьзел, бала чан,
таб идач за ваз,
клани гуьзел яр, яр гуьзел-гуьзел.

ВАЦРАН ЭКВЕР

Булахдин яд, бала, къайиди я, суна,
къайиди я,

Пеш вегьена, бала, серинайтӀа.
Гада рикӀиз, бала, чимиди я,
Бубад гана секинайтӀа.

Агъадихъай, бала, экъечӀна рагъ, суна,
экъечӀна рагъ,

Квахъна цифер, бала, вуч лезет я.
Мукъвал-мукъвал, бала, кхъихъ чарар,
Вилерин нур, бала ваз, минет я.

Къацу багъдиз, бала, яд гузва, суна, яд,
гузава,

Цуьквер юкъвай, бала, хвал авуна.
За ви шикил, бала, хуьзва, чан яр,
РикӀин къене кӀвал авуна.

“Вацран эквер” манидин макъам

Moderato

Бу - лах - суна

я, ба - ла, ма - ии - гу я, ба - ла,

ма - ии - гу я, ма - ии - гу я,

ма, ба - ла, се - ри - най - тӀа

за - га ри - кӀиз, ба - ла,

ма - ии - гу я, су - даг за -

ма ии ма - ии - най - тӀа.

МАГЪИ-ДИЛБЕР, ЧАН

Гардандавай кагърабаяр,
 Магъи-дилбер, чан.
 Къарасудин цел аватна,
 Магъи-дилбер, чан.

Лавгъавилер авур гада,
 Магъи-дилбер, чан.
 Ви эхир кыл квел аватна,
 Магъи-дилбер, чан.

“Магъи-дилбер, чан” манидин макъам

КЪАКЪАН ДАГЪЛАР

Къакъан дагълар мад къакъан хъуй,
Агъа патар аквадайвал.
Вун булахдал нянрихъ ша,
Чун чарадаз таквадайвал.

Дустарикай душман къамир,
Вазни заз хъиз арха авач.
Ви ашкъиди кузва руш зун,
Заз гъич маса чара амач.

Яр,ви лацу тупариз кый,
Багъда тарар къелем авур.
Къелемдин кар гъикда, вахар,
Къеневай рикI верем авур.

“Къакъан дагълар” манидин макъам

moderate

Къа-къан дагъ-лар мад къа-къан хъуй
А-гъа па-тар ак-ва-дай-вал,
Вун бу-лах-дал нян-рихъ ша
Чун къа-къан дагъ-лар так-ва-дай-вал
А-ш-къи-ди куз-ва руш зун,
Заз гъи-ч маса чара амач.
Яр, ви ла-цу ту-па-риз кый,
Ба-гъ-да та-рар къе-лем авур.
Къе-лем-дин кар гъи-к-да, ва-хар,
Къе-не-вай ри-кI ве-рем авур.

ЗАГЪАДУР-ЗАГЪА

Тик гуьнедай векъ кIватIзавай,
Цуьруьгъуьлдин сарар гимиш.

Привев:

За гъадур-загъа,
Бала Мирзагъа.
Бажи ваз къурбан,
Балабег агъа.

Зун вахъ галаз цIузни фида,
Чан уьмуьрдин ширин емиш.

Привев

Зун ви гуьзел буйдиз къурбан,
Буш гафарихъ кар жедай туш.

Привев

Чун къвед я чи дердин дарман
ДакIандакай яр жедай туш.

Привев

“Загъадур-загъа” манидин макъам

Allarghetto

Тик гуь- не- дай векъ кIватI- за- вай

цуь- руь- гуьл- дин са- рар ги- миш

За- ва- дуь- за- ва, ба- ла мир-

зе- ва, ба- неи ваг Каур- бак,

ба- ла- бег а- ва

ПЕРИЗАДА (I ВАРИАНТ)

Вахъ и хуьре арха авач,
Дустарикай душман къамир.
Вун дидедиз авай сад я,
Дедедин рикI пашман тамир.

Принев:

Перизада, Перизада,
Перизада, гъай гъуьзел яр.

Дуьз уьлчуьдай машин фида,
Машиндилаь алудда за.
Вуна фикир ийимир яр,
Къастар къилиз акъудуьл за.

Принев

Стха авай къариб шегъер,
Къариб шегъер яд жедайд туш.
Вун авачир хайи хуьре,
Вахан гуьгъуьл шад жедайд туш.

Принев

“Перизада” манидин макъам (I вариант)

Allergo - moderato

Яахъ и хуь-ре ар - ха а-вар,
дуь-та-ри-кай душ - ман къа-мир,
душ ду-се-гъез а - вай къа-я,
ду-се-гъе-рикI паш - ман та-мир,
пе-ри-за-да, пе-ри-за-да,
гъай гъуь-зел яр!

ПЕРИЗАДА (II ВАРИАНТ)

Элидилай алатайла,
Пара кайи Лейли я зун.
Къарибдавай гуьзел гада,
Ви дердина дели я зун!

Вили цавун циферикай,
Ярдиз къилин четир кIандай.
Зи чандавай дердерикай,
Лугъуз шехьдай чуьнгуьр кIандай.

Хайи хуьруьв агакъайла,
Заз ви чарчин хабар хъана.
Тади галаз кIелай чIавуз.
Яр, пIузардал къабар хъана.

Вуна ракъай зардин бади,
Зардин бади масан хъана.
На ченгидин рикI атIана,
Виридалай хъсан хъана.

“Перизада” манидин макъам (II вариант)

Allegro

Зе - ли - жи - лай а - ла -
 гу - ра - ка - ши лай - ли
 че - ри - за - га, не - ри -
 че - ри - за - га, не - ри -

май - ла, че - ри - за - га.
 я зун, шай гуь - зел яр
 за - га, шай гуь - зел яр
 за - га, шай гуь - зел яр

ПЕРИЗАДА (III ВАРИАНТ)

На пенжердин хел ахъаймир,
Ви пенжердихъ зи гыл гала.

Привес:

Перизада бала, гъай гувзел яр,
Гъамгадин рикI, бала, хай гувзел яр.

Вуна хкай затIни кIандач,
Вун хтунихъ зи вил гала.

Привес

Циф атана дере ацIана
Чан къайи яд гайи къелем.

Привес

Яр хтана, хуър ацIана
Вун хвашгелди шуъше къелем.

Привес

“Перизада” манидин макъам (III вариант)

Allegro

на пен-жер-дин хел а-
хай-мир, Ви пен-жер-динъ зи вил
га-ла, Гъе-ри-за-да ба-ла,
гъай гув-зел яр, Гъам-га-дин
рикI ба-ла, хай гув-зел яр.

ПЕРИЗАДА (IV ВАРИАНТ)

Вуч иердиз аквазава,
Шумал буйдал чѳулав кастюм.
Яргѳал рекъяй зав агакъна,
Ви пѳапрусдай акъатай гум.

Къуншидаллай хаму жейран,
Вун булахдал мус къведатѳа.
За ваз рикѳни гуда жуван,
Вун зи кѳани яр жедатѳа?

Шеки пата мугъман ава,
Мугъманвиллиз къведайди туш.
На илчийар ракъурмир заз,
Буба рази жедайди туш!

Allegro

а-ква-за-ва шумал буй-дал чѳу-лав каст-юм,
ѳе-ри-за-да, пе-ри-за-да, ѳе-ри-за-да,
с ѳай ѳѳе-зел яр.

ЯР

Ша булахдал гъар пакамахъ,
Заз ви къамат акурай, яр.
Рикѳин гафар рахадайла,
Чун масадаз такурай, яр.

Шадвални, бахт акун патал,
Зи вилериз хъсан килиг.
Уьмуьр гъикъван гуьзел ятѳа,
Вун гъавурда акъурай, яр.

Билбилдин ван хуш я рикѳиз,
Абур халис ашукъар я.
Чпин уьмуьр бахтавар яз,
Мани лугъуз ракъурай, яр.

Moderato

ша бу-лах-дал гъар па-ка-махъ, Заз ви къа-мат
а-ку-рай, яр. ѳи-кѳин га-фар
ра-ха-дай-ла, Чун ма-са-даз та-ку-рай,
яр. яр.

БИЛДИРХАНАР

Паласада гар къугъвада,
Явшан къацу хьурай лугъуз.
За дидедиз гьурметарда,
Гуьзел, вун заз гьурай лугъуз.

Вун жейрандин геле ава,
Ам галтugna къаз тахьурай.
Ви севгидин рикI къелечI я,
Гаф лагъана хаз тахьурай.

Ви фaйтундин чархарикай,
Хкатай руг гьуьлуз физва.
Зи дердинкай хабар яхъ тIун,
Зун дакIандаз гьуьлуз физва.

Квар къуьневаз булахдал ша,
Зуь ви рекьел акъвазда руш.
За зи икърар лагъана ваз
Вилик кхьей кагъазда руш.

“Билдирханар” манидин макъам

Allegro - moderato

Га-ла-са-да
За ди-де-ди-з гур-ме-тар-да

Га-ф ла-гъа-на хаз тахьу-рай

Ви сев-ги-дин рикI къелечI я

Ви фaйтун-дин чархар-икай

Хкатай руг гьуьлуз физва

Зи дердин-кай хабар яхъ тIун

Зун дакIандаз гьуьлуз физва

Квар къуьневаз булахдал ша

Зуь ви рекьел акъвазда руш

За зи икърар лагъана ваз

Вилик кхьей кагъазда руш

2043

2043

МУЛЕЙЛИ

Дагъларилай элкъвей рекъер,
 Къуру я лагъ ярдиз вуна.
 Завай зи гаф лугъуз жезвач,
 Регъуь я лагъ ярдиз вуна.

Истиканар къацал эциг,
 Са жергеда акъваз хъурай.
 За жуван рикI ваз ганва яр,
 Ченги чавай яргъаз хъурай.

Ахцегърин хуьр шегъер я,
 Хуьр шегъер я. алагъузли.
 Ваз мехъерар мубарак хъуй,
 Къе мехъер я, алагъузли.

“Мулейли” манидин макъам

moderato

« дагъ-ла-ри-лай эл-къвей ре-къер
 му лей-ли, лагъ-ру я вуна, ре-гуь бу-на
 му лей-ли: за-вай зи гаф лу-гуьз жез-вач,
 му-лей-ли се-лаге я лей, ре-гуь бу-на,
 му лей-ли му лей-ли

ШУЪШЕ ХАНУМ

Куьре патай хан атана,
Вилик квайди найиб тушни?!
Гьар пакамахъ къвазиз рекьел,
Халкъарикай айиб тушни?!

Лацу лифер ацукьнава,
Са жергеда багъдин юкьвал.
Вун галачиз дарих я зун,
Чар кхьихъ, яр, мукьвал-мукьвал.

Чаз Къубадай мугьман ава,
Къе мугьмандиз чай гуда за.
Вун нянихъ булахдал ша,
Ви уьфтуьниз гьай гуда за.

Вуна тарсар гузва иер,
За ви тарсар азбердани?
Хеб яйлахдай хтай ч^авуз,
Гада вуна мехьердани?

“Шуъше ханум” манидин макьам

Andante

Куь-ре па-тай хан а-та-на,
Ви-лик квай-ди на-йиб туш-ни?!

Гьар па-ка-махъ къва-зиз ре-кьел,
Хал-къа-ри-кай ай-иб туш-ни?!

Ла-цу ли-фер а-цукь-на-ва,
Са жер-ге-да ба-гъ-дин юкь-вал.

Вун га-ла-чиз да-рих я зун,
Чар кхьихъ, яр, му-кьвал-му-кьвал.

Чаз къу-ба-дай му-гьман ава,
Къе му-гьман-диз чай гу-да за.

Вун ня-нихъ бу-лах-дал ша,
Ви уьф-туь-низ гьай гу-да за.

Вуна тар-сар гу-зва иер,
За ви тар-сар аз-бер-да-ни?

Хеб яй-лах-дай хтай ч^а-вуз,
Га-да вуна мехь-ер-да-ни?

БАЛА

Няни хъана аклана рагъ,
 Зи чехи вах цел алама.
 Вуна къунай зи эрчи гыл,
 Гада анал гел алама.

Сал даварни сад чилерал,
 Чилераллай гада зид я.
 Зун гафунал къвазна кевиз,
 Гила икърар гада вид я!

Къацу векьел чиг аламаз,
 Вун дагълариз экъечла, яр.
 Зи бубадиз хъел къведайд я,
 Адав яваш эгечла, яр!

“Бала” манидин макъам

Allargo - moderate

Ня-ни хъа-на
 а-кля-на рагъ зи че-хи вах
 цел а-ла-ма
 ву-на къу-най
 зи эр-чи гыл ба-ла,
 га-да а-нал ба-ла,
 гел а-ла-ма

АШУКЪ АБДУЛЛАГЪ

Абдуллагъни бахтсуз хъана,
 Авай бала къена дилбер.
 Вун архайин акъваза тIун,
 Зи сир рикIе хвена дилбер.

Къакъан дагъдиз векъ акъатна,
 Векъ акъатна гуьлуьшан я.
 Квез винелай шад аквамир,
 Дилбер, зи рикI перишан я.

Зун дередин кафандава,
 Къуьнераллаз твах кIани яр.

“Ашукъ Абдуллагъ” манидин макъам

Andante

Аб-дул-ла-гъ-ни бахт-суз хъа-на

КИРИ БУБА

Агъа патай акъатай рагъ,
Гар галаз хъуй, гар галаз хъуй.
И дуьньядал жедай вад югъ,
Риклиз кIани яр галаз хъуй.

Чун са къакъан синел кIандай,
Зелил бендер лугъудайвал.
Яр хуьквезвач къариблудай,
Мехъерна зун тухудайвал.

Яд элцифдай къайи булах,
Булахдин къил дугунава.
Бурма чIарар авай гуьзел,
Вун зи рикли чIугунава

“КІири Буба” манидин макъам

Moderato

А - ган па - тий
а - кьа - мах рагъа
Гар за - лиз хъуй, гар за - лиз хъуй
и дуьнь - а - даи же - зай вад югъ
су - кизу кIа - ни яр га - лаз хъуй
и дуьнь - а - даи же - зай вад югъ су - кизу кIа - ни
яр га - лаз хъуй

ЛАЧИНАН ХВА

На буругъдай нафт акъуда,
 Базарлухдин пул жедайвал.
 Къавумд кІвализ вад гьар ракуьгъ.
 Туьнар, хъунар бул жедайвал.

Привеv:

Я Лачинан хва, яр хкведа,
 Лацу лифрен хва, яр хкведа.

Къе мектебдиз физва рушар,
 Муалимар жеда лугъуз.
 Вил жеда зи гьар нянихъ,
 Яр булахдал къведа, лугъуз.

Привеv

Цавай физвай цІиргъ дурнаяр,
 Са дурна тек амукънава.
 Вун дидедиз авай сад я,
 Руш зи вил вал ацукънава.

Привеv

“Лачинан хва” манидин макъам

moderato

на бу-ругъ-дай нафт а-ку-да яр х-кве-да,
 ба-зар-лух-дин пул же-дай-вал, яр х-кве-да,
 къ-ав-ум-д кІ-вал-из вад гь-ар ра-ку-гъ,
 ту-нар хъ-у-нар бул же-дай-вал,
 я ла-чи-нан хва, яр х-кве-да,
 ла-цу ли-ф-рен хва, яр х-кве-да,
 къ-е мек-теб-ди-з физ-ва ру-ша-р,
 му-а-ли-мар же-да лу-гъ-уз,
 ви-л же-да зи гь-ар ня-нихъ,
 яр бу-ла-х-дал къ-ве-да, лу-гъ-уз,
 ца-вай физ-вай цІ-ир-гъ ду-ра-я-р,
 са ду-рна тек а-му-къ-на-ва,
 ву-н ди-де-ди-з авай сад я,
 ру-ш зи вил вал а-цу-къ-на-ва,
 яр х-кве-да

БИЛДИР БЕНЕВША

Къуру калал явшанар,
Билдир бенеvша, билдир.
Юлдаш тухур душманар,
Гъарай, чан юлдаш!

Привев:

Билдир бенеvша, билдир,
Дагълара къушар, билдир.
Гъамамдин рекъе, билдир,
Чан таза рушар!

Къавал чими рагъ ала,
Билдир бенеvша, билдир.
Рушан вилел нагъв ала,
Гъарай, чан юлдаш!

Привев

Билдир бенеvша, билдир,
Гъамни гада, я, билдир.
Гъар гъам акурла, билдир,
Чаз шел атая.

Привев**“Билдир Бенеvша” манидин макъам**

Andante

Къу-ру ка-лал
 яв-ша-нар, Бил-дир бе-нев-ша,
 юл-даш ту-хур душ-ман-нар,
 гъа-рай, чан юл-даш!

Бил-дир бе-нев-ша, бил-дир,
 да-гъ-ла-ра къу-ша-р, бил-дир,
 гъа-ма-м-дин ре-къе, бил-дир,
 чан та-за ру-ша-р!

Къа-вал чи-ми ра-гъ а-ла,
 Бил-дир бе-нев-ша, бил-дир.
 Ру-шан ви-лел на-гъв а-ла,
 Гъа-рай, чан юл-даш!

Бил-дир бе-нев-ша, бил-дир,
 гъа-мни га-да, я, бил-дир.
 Гъа-р гъа-м а-кур-ла, бил-дир,
 ча-з шел а-та-я.

ЯРДИН ДИДАР

Баку члехи шегьер ялда,
 Адан къулухъ гьуьл гала яр.
 Вуна гайи затІни кландач,
 Вун хтунихъ вил гала яр.

Припев:

Тарал алай яру ичер,
 Яру ичер ярдиз це лагъ.
 Вахар, куьне зи бубадиз,
 Зун, заз клани ярдиз це лагъ!

Припев

Вун зи рикІ, вун зи чан, вилин нине я,
 Яр ви дидар заз такуна гьикъван бере я.

Припев

“Ярдин дидар” манидин макъам

Moderate

“Ба-ку чл-ехи ше-гер ял-да,
 Адан къу-лухъ гьу-л га-ла яр,
 Ва-хар, ку-ьне зи бу-ба-ди-з,
 Зу-н, за-з клани яр-ди-з це ла-гъ!”

Тарал алай яру ичер,
 Яру ичер ярдиз це лагъ.
 Вахар, куьне зи бубадиз,
 Зун, заз клани ярдиз це лагъ!

Вун зи рикІ, вун зи чан, вилин нине я,
 Яр ви дидар заз такуна гьикъван бере я.

КЪАРИД РУШ

За багълара векъ кІватІзава,
Векъ кІватІзава къуьнкуьналди.
Къайгъу амач заз дуьньяда,
Ярдин крар туйкве налди.

Привев:

Къацу дере гъваш къелем заз,
Зун мехъерик фидайвал я.
Вуна фикир чІугвамир гъич,
Вун дидеди гудайвал я!

Привев

Етим Эмин куз хъаналда,
Са вун хътин жейранди, руш.
Авайди туш чи хуьрени,
И зун къван вал гъейранди, руш!

Привев

Чекме-калуш кІвачел алай къарид руш,
Къаридин фите къилел алай къарид руш.

“Къарид руш” манидин макъам

Moderato

За багъ-ла-ра векъ кІватІ-за-ва
къа-ригъ руш, Векъ кІватІ-за-ва
къа-ригъ руш.
къа-ригъ руш.
къай-гъу а-мач заз дуь-н-я-да,
къа-ригъ руш, Яр-гиче к-рар
туйк-ве-нал-ди, къа-ригъ руш.
Так-ме къа-руш къа-руш а-май
къар-гиче ме къа-руш а-май
къа-ригъ руш, къа-ригъ руш.

Я ГАДА

Я гада, вун нин гада я,
 Чар кхьидай къелем хътин?
 Вун тахьайтла, за гьикда бес,
 Эсли квахьай Керем хътин.

Къакъан дагъдиз экъечайла,
 Гъавиз ава векъин къене.
 Ваз винелай шад аквамир,
 Дерт ава зи рикъин къене.

Марф къуникай низ къайгъу я,
 Шегъре рекъиз сел татайтла.
 Яр хъфинкай низ хабар я,
 Хъфир къара хъел тахьайтла.

“Я гада” манидин макъам

Allegro

Я га - да,
 вун нин га - да я,
 чар кхь - идай къе - лем хъ - тин,
 вун тахь - ай - тла за гьик - да бес,
 эсли квахь - ай керем хъ - тин,
 къакъан дагъ - диз экъечайла,
 гъавиз ава векъин къе - не,
 ваз винелай шад аквамир,
 дерт ава зи рикъин къе - не,
 марф къуникай низ къайгъу я,
 шегъре рекъиз сел татайтла,
 яр хъфинкай низ хабар я,
 хъфир къара хъел тахьайтла.

ЛИРИК МАНИ

Къакъан дагълар мад къакъан хъуй,
Яр къарибриз фин тавурай.
Эгер рикляй къанзавачгӀа,
Зи тӀвар мецел гьин тавурай.

Устуддаллай харад кисе,
Юлдашрив дегиш хъана.
Зунни зи яр рахадайла,
Залум диде дуьшуьш хъана.

Яд къубудин дегънедава,
Чан яд гайи лацу къелем.
Яр хтана, хуьр ацӀана,
Вун хвашгелди къани къелем!

Къанибуруз хъайи вахар,
Къе куьн вири закай рахух.
Да къанибуруз гайи рушар,
За лугъуда вири шехъух!

Лирик манидин макъам

Allegro moderato

Къа-къан дагъ-лар мад къа-къан хъуй,
Яр къа-рибриз фин та-вурай.
Э-гер ри-кляй къан-за-вачгӀа,
Зи тӀ-вар ме-цел гьин та-вурай.
У-студ-даллай ха-рад ки-се,
Ю-лдаш-рив де-гиш хъа-на.
Зун-ни зи яр ра-ха-дайла,
За-лум ди-де ду-ш-у-ш хъа-на.
Яд къу-бу-дин де-гъ-не-да-ва,
Чан яд га-йи ла-цу къе-лем.
Яр х-та-на, ху-ьр а-цӀа-на,
Вун х-ва-ш-ге-лди къа-ни къе-лем!
Къа-ни-бу-руз хъа-йи ва-хар,
Къе ку-ьн ви-ри за-ка-й ра-хух.
Да къа-ни-бу-руз га-йи ру-шар,
За лу-гъу-да ви-ри ше-хъух!

ШУЬШЕ КЪЕЛЕМ

Эсли Керем халкъ авуна,
Са нуьгедин ичиникай.
Шуьше къелем ваз хабар туш,
Зи чандавай дердиникай.

Яр, ви квализ за храда,
Вад юкI алай зар халича.
Керем хьтин зун кайитIа,
Зар булахдин яд илича.

Рекьин юквал лугьуз къвазвай,
Я кай Керем, я кай Керем.
И манияр авачиртIа,
Шуьшедин рикI хедай дерем.

“Шуьше Къелем” манидин макьам

Allegro

Э-ли ке-рем халкъ а-

ШИРИН-ШИРИН

Са варз къван я чи араяр серин я,
 Зи муьгъубат гъулелайни дерин я.
 Са йукъузни фидач, хьи, вун риклелай,
 Гъич вакай зи вил атлудач - ширин я.

Припев:

Ша жейранди хъиз,
 Завди вуна
 Башламиша
 Ихтилат ширин-ширин

Зазни пара кландай вакай яр хъана,
 Тахсир зид туш, ам бубадин кар хъана.
 Закай инжиклу жемир вун гуьзел яр,
 Ви риклелай бетер зи рикл тар хъана.

Припев

Минет хъуй ваз, алудмир зун риклелай,
 Завай вун гъич вегъиз жедач гъилелай.
 Чандилай гъил къачуда вун патал,
 Пулдилайни, девлетдилай, къвалелай.

Припев

Аман вучин, къведан риклини сад я хьи,
 Санал яшамиш хъунихъ мурад я хьи.
 Атанвай ачух хъана гатфарин
 Билдилдилай гзаф зи рикл шад я хьи.

Припев

“Ширин-ширин” манидин макъам

moderato

Са варз къван я, чи араяр серин я,
 Зи муьгъубат гъулелайни дерин я.
 Са йукъузни фидач, хьи, вун риклелай,
 Гъич вакай зи вил атлудач - ширин я.

Ша жейранди хъиз,
 Завди вуна
 Башламиша
 Ихтилат ширин-ширин

Зазни пара кландай вакай яр хъана,
 Тахсир зид туш, ам бубадин кар хъана.
 Закай инжиклу жемир вун гуьзел яр,
 Ви риклелай бетер зи рикл тар хъана.

Минет хъуй ваз, алудмир зун риклелай,
 Завай вун гъич вегъиз жедач гъилелай.
 Чандилай гъил къачуда вун патал,
 Пулдилайни, девлетдилай, къвалелай.

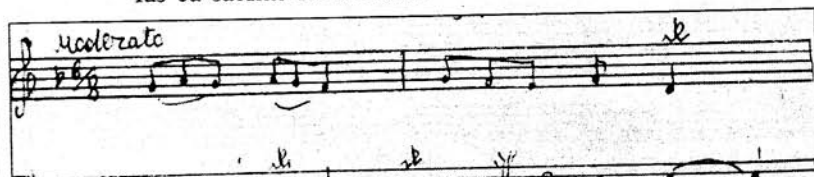
Аман вучин, къведан риклини сад я хьи,
 Санал яшамиш хъунихъ мурад я хьи.
 Атанвай ачух хъана гатфарин
 Билдилдилай гзаф зи рикл шад я хьи.

МЕГЪАМЕДАР

Ирид дагъдин яд серинд я,
Зун дагълара аваз кІандай.
Виридалай яр ширинд я,
Заз севдегуьм акваз кІандай.

Гъар пакамахъ къарагъайла,
Чин чухуьда на къайи цел.
На захъ галаз ихтилата,
Шербет ала, яр ви мецел.

Иналлай тар тама кІанда,
Чаз са ични тагайтІани!?
РикІ алай яр кІвале кІанда,
Чаз са затІни тагайтІани.

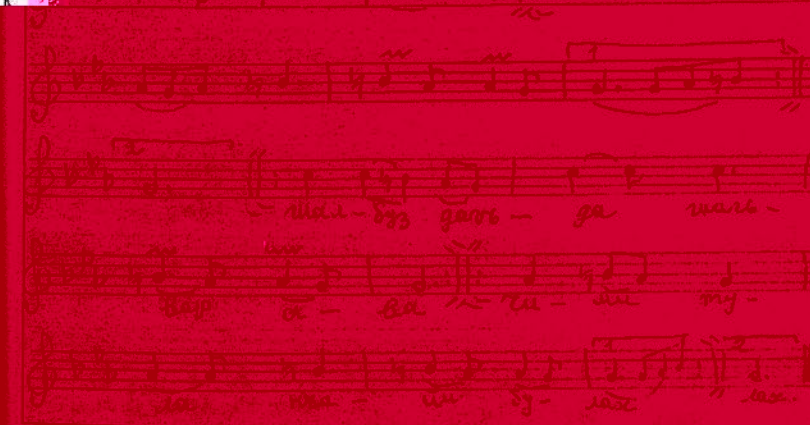
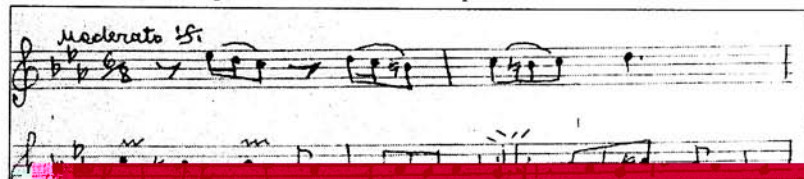

МАНИ КІАН ХЪАЙИ ЯР

Шалбуз дагъда шагъвар ава,
Чими тула къайи булах.
Ви чанда вуч дамах ава,
Дуьз чинардин буй авай вах?!

Булахдин яд къайиди я,
Пеш вегъена серинайтІа.
Рази жеда зун дидедлай
Ярдиз гана секинайтІа.

Заз авайди ви дидар я,
КІанда лугъуз ван хъайи яр!
Ви гаф чилел гьикІ эцигда,
Дуьньяяр къван кІан хъайи яр!

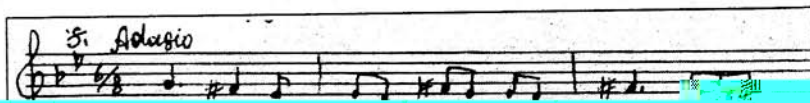

ЖАНИСАТ

Гъей, Жанисат вах,
Колхоз багда битмиш хъайи
Чан яд гайи лацу келем.

Гъей, Жанисат вах,
Вун зи риклиз гзаф кIанда,
Гзаф кIанда шуше къелем.

Гъей, Жанисат вах,
Ви пенжердихъ яру цуьквер
Рагъ алуькна нур гузва.

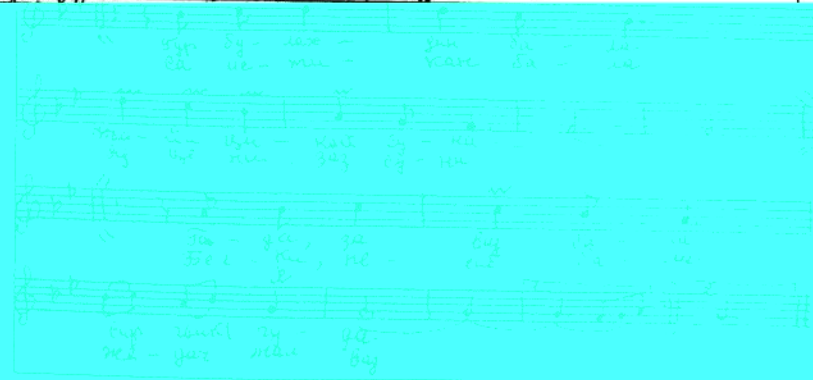

СИР ГЫКИ ГУДА?

Гур булахдин къайи цикай,
Са истикан яд це на заз.
Гада, за ваз сир гыкI гуда?
Белки, несиб жедач жал ваз.

Бахтавар хъуй Эслидин югъ,
Мулдин цуьквер сурал алай.
За ваз рикIин сир гыкI гуда,
Ярдин лищан хурал алай.

Зун цел фидай рекьин кьилел,
Гъар пакамахъ жеда нехир.
Ваз акъалтIай гаф авайд туш,
ЧIалах хъана, гыкI гуда сир?

СТИАЛАР

Хва къейдан циф арандиз вач,
Яр арарда чрзава.
Яр арандай хкведалди,
Къеневай рикI цуразава.

Цава циф хьун кIандач рикIиз,
Я бахтавар варз алай йиф.
Виликай физ, рахан тийиз,
На зи чанда т'вазва гъайиф.

Гъайиф тушни чан къайи яд,
Къацу векьин кIаникай физ.
Айиб тушни, чан кIани яр
Рахан тийиз, виликай физ?

Allegro

Хва къей - дан циф, а - ран - диз вач,
Яр а - ран - даи з - ра - за - ва,
Яр а - ран - дай х - кве - дал - ди,
Къе - не - вай рикI цу - ра - за - ва

УСУГЪ ВАЦИ

ХупI гуьлущан аквадачни
Билбил рахаз гуьзел гатфар.
Ви рикIел зун бес къведачни,
Алукъайла майдин йикъар.

Къацу багъда рушар ава,
Чарарикай кифер ийиз
Мус жеда, яр, чи мехъерар,
Лезгинкадал къуьлер ийиз.

Шалбуз дагъда шагъвар ава,
Генже багъдиз тамаш ийиз.
Чи мегъледа са руш ава,
Вич гъамиша руш я лугъуз.

Tempo di marcia

ХупI гуь - лущан а - ква - дач - ни
"Бил - бил ра - хаз гуь - зел гат - фар"
Ви ри - кIел зун бес къе - дач - ни
"А - лукъ - ай - ла май - дин йи - къар"

ЗУЪГЬРЕ ХАНУМ

Вун базардиз физватІа,
На къизилдин хад твах гада.
Муштерияр гзаф жезва,
ТухузватІа, фад твах гада.

Принев:

Перизада, бала, Зуьгьре ханум,
Яр Яхулиз, бала, катна залум.

Къаварилай къаваралди,
Бендерикай жеда таратІ.
Вуна вучиз закай хъелда,
Сифте къиляй вид яз гъалатІ.

Принев

Жибиндавай яйлухдин пипІ,
Яйлухдин пипІ къаз тахъурай.
Севдегум, вахъ гала зи эрк,
Зи гаф чилел таз тахъурай.

Принев

“Зуьгьре ханум” манидин макъам

Allegro

Вун ба-за-р-из муш-те-ри-я-р гза-ф жез-ва,
ту-хуз-ват-а, фа-д твах га-да.
На пер-и-за-да, ба-ла, зу-ь-ге-ре-хан-ум,
яр-яху-ли-з, ба-ла, ка-т-на-за-лум.
Къа-ва-ри-ла-й къа-ва-ра-ла-ди,
бен-де-ри-ка-й же-да та-ра-т-а.
Ву-на ву-чи-з за-ка-й хъе-л-да,
си-ф-те къи-ля-й вид-яз гъа-ла-т-а.
Жи-би-н-да-вай яй-лу-х-ди-н пи-п-а,
яй-лу-х-ди-н пи-п-а къаз та-хъу-рай.
Се-в-де-ге-ум, ва-хъ га-ла зи э-рк,
зи га-ф чи-ле-л та-з та-хъу-рай.
Вун ба-ла, кат-на за-лум.

ШИРИН НИСЕ

Шеки патай атай мугъман,
Заз акурди ахвар яни?
Зун ажалсуз рекъизвайди,
Клани ярдиз хабар яни?

Шагънабатдин сел атана,
Сел атана багълариз мад.
Шехъ тавуна вучда бес за,
Яр хъфена дагълариз мад.

Кьилел алай базард бармак,
Базард бармак масан хъурай.
Девлетдикай вучда къван за,
Вич намуслу инсан хъурай.

“Ширин Нисе” манидин макъам

Andante

ше-ки на-тай а - тай чуро - мане
Заз а - кур - ге а - хвар а - ни,
Заз а - кур - ге а - ахар а -
ни? А - хвар а - ни? Зун а - жал - суз
ре - киз - бай - ги кла - ни ар - суз
ха - бар а - ни? Кла - ни ар - суз
ха ар а - ни? ха - бар а - ни?

СУНА

Дагъдин синел ник хъанайтIа,
Тек са юкъуз гуьдай Суна.
Вун гуьруьшдиз атанайтIа,
Сивиз темен гудай Суна.

Столдаллай къизилд дафтар,
ХупI гимишдин верекъдава.
Ирид йис я, кIани дустар,
Зун са рушан суракъдава.

Агъа патай экъечIай рагъ,
Вини пата акIидайд туш.
Вад аялдин диде хъайтIан,
Зи вил вакай атIудайд туш.

Moderato

Фаль-гун еи - нел
Вун гуь-рдаи - сиз

АДАХЛУ

Муьшкьюьрда рагъ чими ялда,
Вун ракъини кузвани руш?
Ви дидардихъ зи вил гала,
Вун чарадаз гузвани руш?!

Муьрвет авач ви къуншийриз,
Вун къуншидин цлахъ жемир.
Чара авур зун ярдивай,
Гъуцардални чIалахъ жемир.

Дагъларавай живер цIраз,
Къулан вацIуз сел къведани.
РикI алаз къур шуьше къелем,
Багънадилай хъел жедани.

Andante

Муьшкьюьр-да рагъ чи-ми ял-да
Вун чара-даз гузвани руш-?

ЗИ КІАНИ ЯР

За манияр лугьудад туш,
Заз дердияр тахьанамаз.
Зи рикІ секин жедайди туш,
Зи кІани яр тахтанамаз.

Вун арабир булахдал ша,
Булахдал ша ихтилатиз.
Салам гана чи кІвализ ша,
Зун тухудай меслятриз.

Чи хуьрелай чІугур пару,
Кіледлайни къакъбан хъана.
Булахдаллай алагуьзли,
Ви гьилелай яд кІан хъана.

Handwritten musical score for the song "Зи Кіани Яр". The score is written on five staves in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 2/4 time signature. The tempo marking is "Andante". The lyrics are written below the notes.

Зә ма-ни-яр ба-ла та-хъа-на-маз
Заз дер-ди-яр ба-ла та-хъа-на-маз
Зи рикІ се-кин же-дай-ди туш.
Зи кІа-ни яр ба-ла та-хъа-на-маз

РУШАН РИКІЕ МУРАД АВА

Дагъдин синел са яд ала,
Са яд ала рагъул тежер.
Рушан рикІе мурад ава,
Рекъидалди лугъуз тежер.

Сумавардиз цІай вегъена,
Яр айвандик къекъвезава.
Ярди гайи яйлухдикай,
Заз атирдин ни къвезава.

Чи кІвализ къе экуьнин гьед,
Экуьнин гьед илифнава.
Чан рикІ алаз къур гуьзел яр,
Нуьгед(ин) ич хьиз къекъифнава.

Handwritten musical score for the song "Рушан Рикіе Мурад Ава". The score is written on ten staves in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 2/4 time signature. The tempo marking is "Allegro-moderato". The lyrics are written below the notes.

Зә-ма-ни-яр ба-ла та-хъа-на-маз
ва са яд ала ра-гъул те-жер
ру-шан ри-кІе му-рад ава
ре-къи-дал-ди лу-гъуз те-жер
су-ма-вар-ди-з цІа-й ве-гъе-на
яр ай-ван-ди-к къе-къе-ва-ва
яр-ди гайи яй-лух-ди-кай
заз а-тир-дин ни къе-ва-ва
чи кІа-ли-з къе э-куь-нин гьед
э-куь-нин гьед и-ли-ф-на-ва
чан ри-кІ а-лаз къур гуь-зел яр
нуь-гед(ин) ич хьиз къе-къи-ф-на-ва

ХЪЕЛ ХЪАЙИ ЯР

Камун къене цуьк аламаз, /цуьк аламаз/
 Цуьк аламаз хел хайи тар /хел хайи тар.
 Цуькведал хьиз /бала чан/ рикI аламаз,
 Гуьзел чандив /бала чан/ хъел хъайи яр.

Хандин багда къени са тар,
 Са тарцикай яд авур яр.
 Гуд(а) лагъана ван хъайила,
 Сад Аллагъдиз дад авур яр.

Дагъларилай къарагъай гар,
 Мад аватна яд гьуьлелди.
 КIанибур хъай бахтаварар,
 Гъала дуьня шадвиллиди.

“Хъел хъайи яр” манидин макъам

Allegro = moderato

Къа-мун къе-не

цуьк а-ла-маз, цуьк а-ла-маз, цуьк а-ла-маз

хел хъа-йи тар, хел хъа-йи тар, хъе-л хъа-йи тар

гуд ба-ла чан рикI а-ла-маз

гуь-зел чан-див ба-ла чан хъел хъа-йи

ВИЛ АТИУТИ, ЯР

Къвачел алай къизил чекме,
Чекмед чинал гуьл атIутI, яр.
Зун чарадан свас хъанава,
Гила захъай вил атIутI, яр.

Чулав сердер зал хъанайтIа,
За яд авай гуьл къачудай.
РикIиз кIани яр хъанайтIа,
Дуьньядилай гьил къачудай.

Къацу дагъдиз хеб чкIанва,
Жибиндавай михь пул хьиз.
Чан кIани яр, вун гынава,
СтIал алай ципIицI кул хьиз.

“Вил атIутI, яр” манидин макъам

Allegro

кIа-чел а-лай къи-зил

чек-ме, чек-мед чи-нал гу-ль атI-утI, яр

Зун ча-ра-дан свас хъа-на-ва,

Ги-ла захъай вил атI-утI, яр

чу-лав се-р-дер зал хъа-най-тIа,

За яд авай гу-ль къа-чу-дай.

РикI-из кIа-ни яр хъа-най-тIа,

Ду-нья-ди-лай гьил къа-чу-дай.

Къа-цу да-гъ-диз хеб чкIа-н-ва,

Жи-бин-да-вай ми-хь пул хьиз.

Чан кIа-ни яр, вун гы-на-ва,

СтIа-л алай ци-пIи-цI кул хьиз.

СЕВДЕГУЪМ

Я стхаяр заз са гуьзел яр ава,
Вучиз ятIа хъел хъанава Севдегуьм.
Эвел кыляй яр я лугъуз кIан хъана,
Эхир закай яргъаз хъана Севдегуьм.

Хъсан яр хъун дуьньядин са вафа я,
Чир тахъайтIа, чан гунуг хупI жафа я.
Дуьньядинди са вад йикъан сафа я,
Аквада ваз са къуз фена, Севдегуьм.

Яр фида вун ин фагъирдин виликай,
Хабар къадач вуна зи кай рикIикай.
Гагъ хъуьреда вун вилерин кIаникай,
Гъамни заз са дерт акуна, Севдегуьм.

Эмина ваз лугъузва: назлу сархуш,
Вун акурла зи чандиз хупI жада нуш.
Гуьзелрин назвал тIмил жерид туш,
Бес хъуй гъужет на чIугуна, севдегуьм.

“Севдегуьм” манидин макъам

Moderato

Я стх - аяр заз са гуь - зел яр ава,
Вучиз ятIа хъел хъана - ва Севдегуьм.
Эвел кыляй яр я лугъуз кIан хъана,
Эхир закай яргъаз хъана Севдегуьм.

Хъсан яр хъун дуьньядин са вафа я,
Чир тахъайтIа, чан гунуг хупI жафа я.
Дуьньядинди са вад йикъан сафа я,
Аквада ваз са къуз фена, Севдегуьм.

Яр фида вун ин фагъирдин виликай,
Хабар къадач вуна зи кай рикIикай.
Гагъ хъуьреда вун вилерин кIаникай,
Гъамни заз са дерт акуна, Севдегуьм.

Эмина ваз лугъузва: назлу сархуш,
Вун акурла зи чандиз хупI жада нуш.
Гуьзелрин назвал тIмил жерид туш,
Бес хъуй гъужет на чIугуна, севдегуьм.

БАЛА ГЪЕЙ

Къакъан дагълар яд хъуй, Аллагъ,
Яр авай хуьр аквадайвал.
Закай лацу лиф хъуй, яллагъ,
Ярдал са къил чӀугвадайвал.

За зи дердер ваз ахъайда,
Цавараллай чан чими рагъ.
Заз зи клани яр акурай,
Къакъуда зи вилик квай дагъ.

Агъа багъдай вини багъдиз,
Жейран къекъвей гелериз къий.
Гъар акурла хъуьрез къвездай,
Клани ярдин вилериз къий.

“Бала гъей” илдин макъам

moderato

Къа-къан дагъ-лар яд хъуй-ла-ла, ба-ла гъей,
Яр а-вай хуьр а-ква-дай-вал ба-ла гъей,
За-кай ла-цу лиф хъуй-ла-ла ба-ла гъей,
Яр-дал са къил чӀу-гва-дай-вал ба-ла гъей,
Къа-къан дагъ-лар яд хъуй-ла-ла ба-ла гъей!

ДАЛЛАЙ

Синел къайи гар ава,
 Даллай, даллай, рудаллай.
 Хуьре кIани яр ава,
 Аман даллай, рудаллай,
 Даллай, даллай, рудаллай
 Яхул даллай, рудаллай.

Чун кIанибур къад ава,
 Даллай, даллай, рудаллай.
 Чаз кIаниди сад ава,
 Аман даллай, рудаллай
 Даллай, даллай, рудаллай
 Яхул даллай, рудаллай.

Куьчеда куьч къекъведа,
 Жибинда ич къекъведа,
 АтайтIани ваз къведа
 АцIай сандух гваз къведа.

“Даллай” манидин макъам

Allergo-moderato

Синел къайи гар ава,
 Даллай, даллай, рудаллай.
 Хуьре кIани яр ава,
 Аман даллай, рудаллай,
 Даллай, даллай, рудаллай
 Яхул даллай, рудаллай.

Чун кIанибур къад ава,
 Даллай, даллай, рудаллай.
 Чаз кIаниди сад ава,
 Аман даллай, рудаллай
 Даллай, даллай, рудаллай
 Яхул даллай, рудаллай.

Куьчеда куьч къекъведа,
 Жибинда ич къекъведа,
 АтайтIани ваз къведа
 АцIай сандух гваз къведа.

ДУСТАРИЗ

Хабар къуртIа зи гьалдикай дустари,
Шуькуьр, Аллагь, хъсан я лагь дустариз.
ТIалабирди чпивай зи къастари,
Хийир-дуьа, игъсан я лагь дустариз.

Хажалатар, хифетар зи дерин я,
Заз алахъай гуьлуьшан югь серин я.
Вил атIудач дуьньядикай - ширин я,
Айиб мийир, инсан я лагь дустариз.

Жув хъайила эвел халкъар арада,
Гила хелвет хажалатдик къурада.
Дердерикай хабар къадач чарада,
Дуьньядин гьам, гьижран я лагь дустариз.

Бенде авач гьал гьикI ятIа аквадай,
Дердиникай хабар къуна рахадай.
Фугъарадин гьакъикъатда акъадай,
Бей-адалат, дуван я лагь дустариз.

Дустариз лагь, гьафил тахъуй ахвара:
Эхир нефес жезава лагь и мукъвара.
Етим Эмин амач, лугъуз, фугъара,
Квез жериди, са ван лагь дустариз.

“Дустариз” манидин макъам

Andante

ха - бар къур - та зи гьал - ди - кай
 ду - та - ри, шуь - куьр ал - лагь,
 хъ - сан я лагь дуь - та - ри
 тIа - ла - бир - ди ч - пивай зи
 куь - ма - ри зен - бир ду - а,
 ми - кан я ми дуь - та - ри

САЛАМАР ТВАХ

Тутьунавай кагърабаяр,
Ара-ара мержан ава.
Я чан вахар, къинамишмир,
Заз ярдикай гыжран ава.

Шалбуз дагда шагъвар ава,
Чими кама къайи булах.
Шегъерда ви хабар ава,
Салам-дуьа зи ярдиз твах.

Moderato

Тутьунавай кагърабаяр,
Ара-ара мержан ава,
Я чан вахар, къинамишмир,
Заз ярдикай гыжран ава.

Шалбуз дагда шагъвар ава,
Чими кама къайи булах.
Шегъерда ви хабар ава,
Салам-дуьа зи ярдиз твах.

ЖЕРИ КАР ТУШ

Булахдин яд къайиди я,
Гада вавай хъваз хъайитIа,
Зунни къведа гъа булахдал,
Зи рикIин сир хуьз хъайитIа.

Чи вилик квай къацу дугун,
Къайи цифер къвез ацукъда.
Къе гатун къуз яр такурла,
Физ далдадихъ шез ацукъда.

Икъван ширин мез сивеваз,
Чарчел рахун жери кар туш.
Пара кIани вун хуьреваз,
Масад гьунугъ кIани кар туш.

Allegro

Булахдин яд къайиди я,
Гада вавай хъваз хъайитIа,
Зунни къведа гъа булахдал,
Зи рикIин сир хуьз хъайитIа.

Чи вилик квай къацу дугун,
Къайи цифер къвез ацукъда.
Къе гатун къуз яр такурла,
Физ далдадихъ шез ацукъда.

Икъван ширин мез сивеваз,
Чарчел рахун жери кар туш.
Пара кIани вун хуьреваз,
Масад гьунугъ кIани кар туш.

МАГЪАЧКЪАЛА

Зазни кIанда, вазни кIанда,
Яд вегъена дигай дугун.
Заз, ви хатур тахаз кIанда,
Магъледавай лацу тайгъун.

Чубан гада, чиг къвазава,
Литиникай чардах ая.
Ви кIани руш тухузава,
Къве виликай булах ая.

ТупIухъ галай гимиш тупIал,
Юкъва михъи къаш авайд я.
Зун кIанзавай етим гада,
Ам чалайни яш авайд я.

“Магъачкъала” манидин макъам

Allegro

“Заз - ни кIан - га, ваз - ни
кIан - га, аз ви - ше - на
ди - тай дугун. Заз ви
ха - тур та - хаз кIан - га
наль - ле - га - ван. ил - зун тай дугун
ла - ил зун тай - дугун.

Я ДИЛБЕР

За Ширванда ник цанава,
 Рагъ акбуна кIанда дилбер.
 Ви ашкъи зи рикIе гьатна,
 Шуьшедин рикI хана, дилбер.

Къе дагълара жив къванвалда.
 Жив къванвалда, суна дилбер,

Дилберни гьатна акъада,
 Гьатна акъада суна дилбер.

Дилберни гьатна акъада,
 Шай къуьлуьри ваца дилбер,
 Нуна туракъи гьатна акъада,
 За ва гьатна суна дилбер.

“Я дилбер” манидин макъам

Allegro

ВИЛЕРИЗ КЬИЙ

Чиг ацукъай мулдин цуьквер,
Мулдин цуьквер агуз тахъуй.
Зи стхадиз талгъанамаз,
Заз илчияр ракъуз тахъуй.

Силибирдал чиг ацукъна,
Чиг ацукъай гуьлериз кьий.
Гьар акурла заз хъуьредай,
А ви чулав вилериз кьий.

Дагъларилай дуьшлер пара,
Яр, вун атай рекъериз кьий.
Хвашгелди лугъуз гьил гайила,
Нагъв авахъай вилериз кьий.

“Вилериз кьий” манидин макъам

молла

Мул-ди цуьк-вер
а-вилериз та-орайт

Мул-ди цуьк-вер
а-вилериз та

Зи ет-оа-гуз тан ба-ла

тал-за-на-маз

Заз эл-ти-яр тан ба-ла

ил-луьз та-орайт

ЯР, ЧАН ЯР

Къакъан дагъдин элкъвей рекъер,
Къуру я лагъ, руг акъватиз.
Клани ярди зун жузуртла,
Кузава, лагъ, гум акъватиз.

Риклин гуьгъул дар хъайила,
Дустарикай душман жеда.
Нагъахъбуруз яр лагъайла,
Эхир къыляй пашман жеда.

Вун дагъларай хкведалди,
Вил жеда зи рекъерал, яр
Гъар пакамахъ ша чи багъдиз,
Чиг аламаз векъерал яр.

Allegro-moderato

Къа-къан дагъ-ре-квер
Къу-ру я лагъ, руг акъ-ватиз
Кла-ни яр-ди зун жу-зуртла
Ку-зава, лагъ, гум акъ-ватиз
Ри-клин гуь-гъул дар хъа-йила
Ду-старикай ду-шман же-да
На-гъахъбу-руз яр лагъ-айла
Э-хир къы-ляй па-шман же-да
Вун да-гъларай хк-ведалди
Вил же-да зи рекъ-ерал, яр
Гъар па-камахъ ша чи ба-гъдиз
Чиг а-ламаз векъ-ерал яр

КОЛХОЗДИН БАГЪЛАР

Акур инсан,я гуьзел, гъейран ийиз,
Гуьлуьшан я хупI ажеб къацу дугун.
Дустар галаз багълариз физ,
Хуш я рикIериз мани лугъун.
Колхоздин багълар, дигай багълар.

Дуьзмиш хъанвай, я гуьзел, жерге-жерге.
Тарарив гва, я гуьзел, ажеб дамах.
Сад-садалай гъатиз кIвенкIве,
Ашкъилу я чил ийиз кIвалах,
Колхоздин багълар, дигай багълар.

Гъар са емиш, я гуьзел, жезва битмиш,
Колхозчийрин, я гуьзел, садвилелди.
Ша багълариз, жен гуьруьшмиш,
Суьгъбетар ийин шадвилелди.
Колхоздин багълар, дигай багълар.

Moderato

А-кур ин-сан, я гуь-зел, гъей-ран ийиз,
Гуь-луьшан я хупI а-жеб къа-цу дугун.
Ду-стар га-лаз ба-гълариз физ,
Хуш я ри-кIериз ма-ни лу-гъун.
Ко-лхоздин ба-гълар, ди-гай ба-гълар.
Дуь-змиш хъан-вай, я гуь-зел, же-рге-же-рге.
Та-ра-ри-в гва, я гуь-зел, а-жеб да-мах.
Са-д-са-да-лай гъа-тиз кI-венкI-ве,
Аш-къи-лу я чил ийиз кI-ва-лах,
Ко-лхоздин ба-гълар, ди-гай ба-гълар.
Гъар са е-миш, я гуь-зел, же-зва бит-миш,
Ко-лхоз-чий-рин, я гуь-зел, са-д-ви-ле-л-ди.
Ша ба-гълариз, жен гуь-ру-ш-миш,
Су-гъ-бе-тар ийин ша-д-ви-ле-л-ди.
Ко-лхоздин ба-гълар, ди-гай ба-гълар.

БЕНЕВША

Дагълара битмиш эй атирлу цуьк,
 Вили ранг алай мержан бенеvша.
 Гъар вун акурла шад жеда зи рикI,
 Атирдив ацIай финжан бенеvша.

Рушари вавди безетмишна хур,
 Вили цаву хьиз гуда вуна нур.
 Гзаф истеклу я заз ви хатур,
 Шад я чи уьмуьр, девран бенеvша.

Дагълара битмиш эй атирлу цуьк,
 Вили ранг алай мержан бенеvша.
 Гъар вун акурла шад жеда зи рикI,
 Атирдив ацIай финжан бенеvша.

“Бенеvша” манидин макъам

Moderato

Дагъ-ла-ра бит-миш,
 эй а-тир-лу цу-юк,
 ви-ли ранг а-лай,
 ме-р-жан бе-не-в-ша,
 гъар вун а-кур-ла,
 ша-д же-да зи рикI,
 а-тир-див а-цIай,
 фи-н-жан бе-не-в-ша.

ЯРДИН ИЕРВАЛ ВУЧА

Вун чарадаз фейитІа,
Вакай зи рикІ хада руш.
Чун сад-садаз хъайитІа,
РикІер чи шад жеда руш.

Припев:

Иер, иервал вуча,
Ярдин иервал вуча.
Вилер цІару къвед хътин.
Ярдин иярвал вуча.

Минет хъуй зи рикІ хамир
Къведачни ваз зи язух.
Икъван вуна наз гумир,
Руш ви туйкъуьлват вуча.

Припев

Иер, иервал вуча,
Ярдин иервал вуча.
Вилер цІару къвед хътин.
Ярдин иярвал вуча.

Припев

“Ярдин иервал вуча” манидин макъам

moderato

Вун ча-ра-даз фе-и-тІа,
Ва-кай зи рикІ ха-да руш.
Чун сад-са-даз хъа-и-тІа Ви-кІер чи шад
ме-да руш. И-ер, и-ер-вал ву-ча,
Яр-дин и-ер-вал ву-ча, Ви-лер цІа-ру
къ-вед хъ-тин. Яр-дин и-яр-вал ву-ча.

БАХТЛУ СВАС (МЕХЪЕРИН МАНИ)

Дар куьчеда зурнедин ван,
Ван хъайила къведа гъевес.
Квез вуч лугъун, я дустар, бес,
Гъизавай свас бахтлу хъурай.

Вини кIвале гадад диде,
ИситIад кур къуна гъиле.
Чехи мурад ава кыле,
Гъизавай свас бахтлу хъурай.

Дар куьчеда зурнедин ван,
Ван хъайила къведа гъевес.
Квез вуч лугъун, я дустар, бес,
Гъизавай свас бахтлу хъурай.

“Бахтлу свас (Мехъерин мани)” манидин макъам

Moderato

Дар куьче-да зур-не-дин свас,
Ван хъа-и-ла къве-да гъе-вес
вес,
квез вуч лу-гъун,
я дус-тар, бес
Гъи-зи-вий свас бахт-лу хъу-
рай

ПИЯНИСКАНИ АДАН ПАБ

Паб: Кесиб өсөт тундуунава,
Эң дөрөңгө ая лава,
ИкИ хваз инян, жемир ява,
Ичкидикай фу жедай туи.

Итүм: Чехир, эрек я ил иман,
Ички я дөрөңгө йрман,
Дөн-билдә, аман-аман,
Хуи тауна кьваз жедай туи.

Паб: Инеса сазра хабар кьачин,
Кьваз иң дөрөңгө ил ичин,
Нерем астан, хуи кьачуин,
Кашула, сууи кьустин аман туи.

Итүм: Заг инаш туи кьваз иң дөрөң,
Кьекьваз туи ил иң сери,
Чехир чертег заг эвер иң,
Нерем-мерем заг инаш туи.

Паб: Хабар яхь туи хьанкай,
Ил иң хана сакандакай,
Кьвазет юири айданкай,
Вакай хьипир жагачай туи.

Итүм: Аяг кье кьини, вунин ика,
Лет хана йикь, жуван муса,
Заг хьанша нар са йка,
Кьедан туиң кьекьваз ина туи.

“Пиянискани адан паб” манидин макьам

moderato

rit.

Кесиб өсөт тундуунава,
Эң дөрөңгө ая лава,
ИкИ хваз инян, жемир ява,
Ичкидикай фу жедай туи.

rit.

Чехир, эрек я ил иман,
Ички я дөрөңгө йрман,
Дөн-билдә, аман-аман,
Хуи тауна кьваз жедай туи.

rit.

Инеса сазра хабар кьачин,
Кьваз иң дөрөңгө ил ичин,
Нерем астан, хуи кьачуин,
Кашула, сууи кьустин аман туи.

rit.

Заг инаш туи кьваз иң дөрөң,
Кьекьваз туи ил иң сери,
Чехир чертег заг эвер иң,
Нерем-мерем заг инаш туи.

rit.

Хабар яхь туи хьанкай,
Ил иң хана сакандакай,
Кьвазет юири айданкай,
Вакай хьипир жагачай туи.

rit.

Аяг кье кьини, вунин ика,
Лет хана йикь, жуван муса,
Заг хьанша нар са йка,
Кьедан туиң кьекьваз ина туи.

ПИЯНИСКАЙРИН МАНИ

Щирим, щирим Абдулкерим,
Кеф чIугвадай дуьнья я им.
Вахтунда кеф чIуг тавуртIа,
Къена фидай дуьнья я им.

Хъвана-хъвана, чIур хъана кьил,
Гьар патахъди юзуриз гьил.
КIвачи кьан тийиз кIеви чил,
Акурбур гьейран жеда гьа!

Гагь шад жеда, гагь къведа хьел,
Вуч атайтIан лугьуз мецел.
Аламат жез, килигиз эл,
Вакай лап шайтIан жеда гьа!

Дуст хъайила эрекь-чехир,
КIвалах жеда эхир-пехир,
Вун паталди эвел-эхир,
Адакай душман жеда гьа!

“Пиянискайрин мани”дин макьам

Allegro - moderato

Щи-ри-м, щи-ри-м Аб-дул-ке-ри-м,
ке-ф чIу-гва-дай ду-нь-я я им.
Вах-тун-да ке-ф чIу-г та-вур-тIа,
къе-на фи-дай ду-нь-я я им.

Хъ-ва-на-хъ-ва-на, чIу-р хъ-на кь-ил,
Гь-ар па-тахъ-ди ю-зу-ри-з гь-ил.
КI-ва-чи кь-ан тий-из кI-е-ви чил,
А-ку-р-бу-р гь-ей-ран же-да гьа!

Га-гь шад же-да, га-гь къ-ве-да хь-ел,
Вуч а-тай-тIан лу-гь-уз ме-цел.
А-ла-мат жез, ки-ли-гиз эл,
Ва-кай лап шай-тIан же-да гьа!

Дуст хъ-ай-и-ла э-рекь-че-хир,
КI-ва-лах же-да э-хир-пе-хир,
Вун па-тал-ди э-вел-э-хир,
А-да-кай душ-ман же-да гьа!

ТЕМПЕЛ ВА АДАН ПАБ

Паб: Я итим, къарагъ виниз,
Къаткимир икъван кIевиз.
Пенжердай рагъ аватна,
ЧкIанва кIвалин чилиз.

Итим: Я паб, заз жемир бала,
Акъудмир на зун къыляй.
Гъамиша (и)йиз туьгъметар,
Гъиниз фин зун ви гъыляй.

Паб: Гаф лагъайла къемир хъел,
Вун икъван жемир темпел.
Сел хътин ахмиш хъана,
КIвалахал физва къе эл!

Итим: Дад, къамир кIвалахдин тIвар,
Зи къыл мадни жеда тIар.
Заз авай дарвиликай,
Гъич вуна къдач хабар!

Паб: Лап фадлай хабар я заз,
Ви крарикай, гъиллебаз,
Недайла пуд къаб хуьрек,
Кило фу бес жедач ваз!

Итим: Вуч хъанватIа, лагъ къе вахъ,
Рахамир ахмакъ ахмакъ.
Недайла, пайгар я зун,
КIвалахдай чан авач захъ.

“Темпел ва адан паб” манидин макъам

Moderato

Паб:

Я и-тим, и-къван кIе-виз
къат-ки-мир, къа-рагъ ви-ни-з
“Пен-же-рай - дай а-та-на
рагъ а-ват-на-ва кIва-ли-н
Итим
Я паб, заз же-мир ба-ла,
А-къуд-мир на зи къыл-ляй
“Вач-ми-шо” из туьгъ-ме-тар

РИКІ АКЪУДНА КЪАЛУДА

Чамадандин къав ачуха,
Ярдин шикил аквадайвал.
Чан кІани яр, вун фад хъша,
Зун вахъ галаз рахадайвал.

На жибинда гъил къекъуьра,
Пекдин яйлух аматІа кваз.
Чехи хуьруьз вил вегъ кІанид,
Залай иерд аватІа кваз.

Гатфарин югъ мукъвал ала,
Салам-дуьа ракъуд за ваз.
Чалахъ тушІа вун ашкъидин,
Рикі акъудна, къалуд за ваз.

“Рикі акъудна къалуда” манидин макъам

moderato

ча-ма-дан-дин къав а-чу-ха
яр-дин ши-кил а-ква-дай-вал
чан кІа-ни яр, вун фад хъ-ша,
зун вахъ га-лаз ра-ха-дай-вал.

ПАРТИЯ

Кьил бедендивай къакъудиз жеди,
 Бала дидедивай къакъудиз жеди.
 Амма зун вавай,
 Къакъуд жерид туш,
 Эллерин дамах, азиз партия.

Гьил бедендивай къакъудиз жеди,
 Рикъни зи хурай акъудиз жеди.
 Амма вун завай,
 Къакъудиз жерид туш,
 Эллерин даях, азиз партия.

Вун я зи намус, вун я зи мурад,
 Партия, вун я бахтарин устад.
 Гьич вахт вун завай,
 Къакъуд жерид туш,
 Эллерин дамах, азиз партия.

“Партия” манидин макъам

Allegro

Кьил бедендивай къакъудиз жеди,
 Бала дидедивай къакъудиз жеди.
 Амма зун вавай,
 Къакъуд жерид туш,
 Эллерин дамах, азиз партия.

Гьил бедендивай къакъудиз жеди,
 Рикъни зи хурай акъудиз жеди.
 Амма вун завай,
 Къакъудиз жерид туш,
 Эллерин даях, азиз партия.

Вун я зи намус, вун я зи мурад,
 Партия, вун я бахтарин устад.
 Гьич вахт вун завай,
 Къакъуд жерид туш,
 Эллерин дамах, азиз партия.

ШАМИЛАЗ

Атана, атана
Шамил атана,
Шамилан къушун
Тимил атана.

Тимил къушундин,
Сурсет атана.
Алчах душмандиз,
Нусрет атана.

Ахцегъиз атана,
Къеле къачуна,
Залум пачагъди
Уьлкве къачуна.

moderato

А-та-на, та-на, ша-ми-л а-
та-на, ша-ми-лан къу-шун ти-ми-л а-
та-на "

КОЛХОЗЧИ РУШАЗ

Зун фенавай гуьдай никел,
Заз адан зегьмет акуна.
Гъиле къуна зурба мукал,
Заз адан зегьмет акуна, акуна.

Вичиз чилел яргъи чикьер,
Гъар патахъ акъудиз рекьер,
Алахъиз вичелай гьекьер,
Заз адан гъайбат акуна, акуна.

Гъар пакамахъ жеда кIвачин,
Къуьне чанта, гъиле гичин.
ТIварни Инжихан тир вичин,
Заз адан зегьмет акуна, акуна.

Allegro. moderato

Зун фе-на-вай гуь-дай ни-кел,
Заз а-дан зегь-мет а-ку-на,
Гъи-ле къу-на зур-ба му-кал,
Заз а-дан зегь-мет а-ку-на, а-ку-
на " на а...

ХАЛ АЛАЙДИ

Силибирдал чиг ацукьна,
 Чиг ацукьай гуьлериз кьий.
 Гьар акурла заз хьуьредай,
 А ви чӀулав вилериз кьий.

Зи вилик квай никӀевай руш,
 Ви кӀвачера яд авани?
 Рахайлани жаваб тагуз,
 Ваз кӀанибур мад авани?

Я баха, вун нин баха я,
 Чинал гьвечӀи хал алайди.
 Вун жериди бахтавар я,
 Кьилел яру шал алайди.

“Хал алайди” манидин макьам

moderato

Си-ли-бир-да-л
 чиг а-цукь-на
 чиг а-цукь-ай
 гу-ле-ри-з кьий
 Гьар а-кур-ла
 за-з хьу-ре-да-й
 а ви чӀу-лав
 ви-ле-ри-з кьий
 Зи ви-лик
 квай никӀе-вай
 руш, ви кӀва-че-ра
 яд авани?
 Ра-хай-ла-ни
 жа-ва-б та-гу-з,
 ваз кӀа-ни-бу-р
 ма-д авани?
 Я ба-ха,
 вун нин ба-ха я,
 чи-нал гь-ве-чӀи
 хал а-лай-ди.
 Вун же-ри-ди
 ба-х-та-вар я,
 кьил-ел я-ру
 шал а-лай-ди.

ЯРУ АСКЕР

Хабар гана ша лагъана
Аскервиллиз зазни диде,

Физ юлдашар гъазур хъана,
Сагърай лугъун вазни, диде!

Шад яз фида зун и рекъиз,
Яру аскер хъун кІанз рикІиз.
Са экв я им такур виллиз
Бахт ава къван чазни, диде!

Чи уьлкведиз патай са гъил,
Яргъи ийиз къалайтІа къил.
Гъазур я чун адан къве вил
Акъудна, къил хазни, диде.

“Яру аскер” манидин макъам

Tempo di marcia

Хабар гана ша лагъана,
Аскервиллиз зазни диде,
Физ юлдашар гъазур хъана,
Сагърай лугъун вазни, диде!
Шад яз фида зун и рекъиз,
Яру аскер хъун кІанз рикІиз.
Са экв я им такур виллиз
Бахт ава къван чазни, диде!
Чи уьлкведиз патай са гъил,
Яргъи ийиз къалайтІа къил.
Гъазур я чун адан къве вил
Акъудна, къил хазни, диде.

КЪУСАР ЖУВАН

Къусар жуван я хупІ масан,
Къара буллах я лап хъсан.
Пачагъдин багъ хъана жаван,
Атай-фейди вичел гъейран.

Привес:

Къусар жуван я хупІ масан,
Вичел гъейран яз гъар инсан.

Къакъан тарар авай руквар,
Яд паравай чѳехи вацлар.
Берекатар авай чилер,
Ви девлет я, зи чан Къусар.

Привес

Къуд пад багъ яз аквадамаз,
Къайи булах ргадамаз.
Цийи-цийи кІвалер акваз
Къусардикай хуш къвед жуваз.

Привес

“Къусар жуван” манидин макъам

Moderato

Къусар жуван я хупІ масан,
Къара буллах я лап хъсан.
Пачагъдин багъ хъана жаван,
Атай-фейди вичел гъейран.

Привес:
Къусар жуван я хупІ масан,
Вичел гъейран яз гъар инсан.

Къакъан тарар авай руквар,
Яд паравай чѳехи вацлар.
Берекатар авай чилер,
Ви девлет я, зи чан Къусар.

Привес
Къуд пад багъ яз аквадамаз,
Къайи булах ргадамаз.
Цийи-цийи кІвалер акваз
Къусардикай хуш къвед жуваз.

Привес

ВУН Я ГАДА

Са бахчада кьве къизилгуьл,
Абурукай сад вун я гада.
Дуьньяд крар фагъумайла,
Риклин мурад вун я гада.

Гъайиф тушни, чан къайи яд,
Къацу векьин кланикай физ.
Инад тушни, чан клани яр?
Рахан тийиз, виликай физ.

Чубан гада, чиг къвазава,
Литяйкай чардах я.
Ви клани руш тухузава,
Къве виликай булах ая.

“Вун я гада” манидин макъам

moderato

Са бах-ча-да кь-ве къ-из-ил-гу-ьл-
А-бу-ру-ка-й са-д вун я га-да
Ду-ь-нья-д кр-ар фа-гъ-ум-ай-ла,
Ри-к-ли-н му-рад вун я га-да
Гъ-ай-иф ту-ш-ни, чан къ-ай-и я-д,
Къ-а-цу век-ь-ин кл-ани-ка-й физ.
И-на-д ту-ш-ни, чан кл-ани яр?
Ра-хан тий-из, ви-ли-ка-й физ.
Чу-бан га-да, чи-г къ-ва-за-ва,
Ли-тя-й-ка-й ча-р-дах я.
Ви кл-ани ру-ш ту-ху-за-ва,
Къ-ве ви-ли-ка-й бу-лах а-я.

ХУЪРЕВАЙ ЯР

Чулав шалдин къубе дар я
Али мектеб хивевай яр.
Къе зи риклин дарвал вуч я,
Вилиз такваз, хуьревай яр.

На папрусар чугвамир яр,
Кинишкадин чарарикай.
Заз жейрандин ухшар къведа,
Ви пелевай чарарикай.

Я ярдин вах, я ярдин вах,
Салам - дуьа зи ярдиз твах.
Салам - дуьа саламат хъуй,
Яр ашкъидал аманат хъуй.

“Хуьревай яр” манидин макъам

molto

мал-син къе-бе дар я
А-ли мек-теб хи-ве-
вай яр. " къе зи ри-кин
дар-вал вуч я, Ви-лиз
та-квиз хуь-ре-вай яр.

КИАНИ ЯРДИЗ

Цуьк ахъаяй гуьзел дагълар,
Дагълар, куьн вуч гуьлуьшан я.
Вун къарибрай хъша тун яр,
КIанид, зи гъал перишан я!

Перизада, перизада,
Перизада лагъ тун вахар.
Зи яр авай къариблухдиз,
Зун квехъ галаз твах тун вахар.

Самбур вацун лепейраллаз,
Гъвечли лувтке физвалда.
Заз кIандайди вичин хатур,
КIани ярдиз чизвалда.

Allegro - moderato

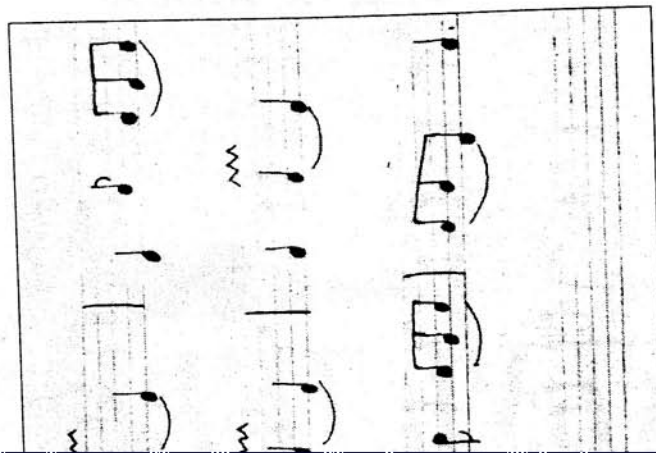
Цуьк а-хъа-яй
дагъ-лар, куьн вуч гуь-луьшан я
Вун къа-риб-рай хъ-ша тун яр
КIа-нид зи гъал пе-ри-шан я
Пе-ри-шан я

КЪУЪЛЕР

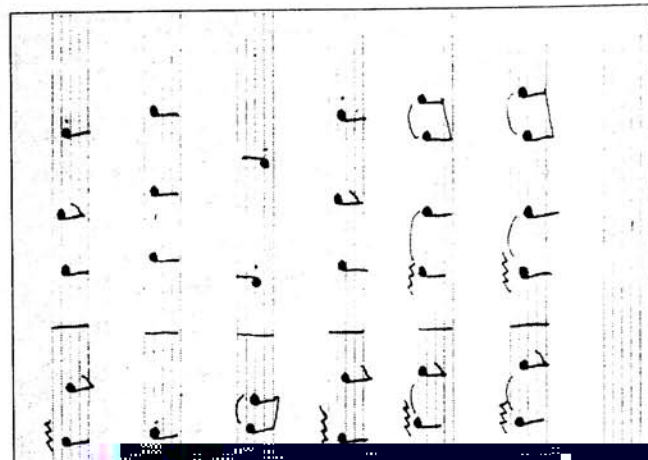
RƏQSLƏR

ТАНЦЫ

макъам

“Абас” къуьлуьн макъам

Andante

Музыкальный фрагмент «Абас» в мажорном ладу. Темп *Andante*. Метр 2/4. Музыка записана на шести пятилинейных системах. В начале каждого такта присутствует характерный ритмический рисунок. В конце фрагмента — двойная линия с точками, указывающая на окончание отрывка.

“Телефонар” къуьлуьн макъам

Fausto

Музыкальный фрагмент «Телефонар» в мажорном ладу. Темп *Fausto*. Метр 2/4. Музыка записана на шести пятилинейных системах. Характерна более активная ритмика и обильное использование орнаментов по сравнению с предыдущим фрагментом. В конце фрагмента — двойная линия с точками, указывающая на окончание отрывка.

“Яхлар” къуьлуьн макъам

Allegretto

“Бахтавар” къуьлуьн макъам

Moderato

“Хинар” къуьлуьн макъам

“Рипе къуьл” къуьлуьн макъам

“Айшат” къуьлуьн макъам

f *Andante*

“Къанни сад нумра” къуьлуьн макъам

Allegro. moderato.

“Магъузар” къуьлуьн макъам

Allegretto

“Мегамедар” къуьлуьн макъам

Moderato

“Ягъанатдин къуьл” къуьлуьн макъам

f. Allegro, moderato

“Лезгинка” къуьлуьн макъам

f. Falso.

“Шегьсенемар” къуьлуьн макъам

Musical score for "Sheghsenemar" in 4/4 time. The score consists of a single staff with a melody. The key signature has one flat (B-flat). The melody starts with a quarter note G4, followed by a quarter note F4, a quarter note E4, and a quarter note D4. It then moves to a half note C4, followed by a quarter note B3, a quarter note A3, and a quarter note G3. The piece concludes with a final cadence: a half note G3, a quarter note F3, a quarter note E3, and a quarter note D3.

“Сунажанар” къуьлуьн макъам

Musical score for "Sunajannar" in 3/4 time. The score consists of a single staff with a melody. The key signature has one flat (B-flat). The melody starts with a quarter note G4, followed by a quarter note F4, and a quarter note E4. It then moves to a half note D4, followed by a quarter note C4, a quarter note B3, and a quarter note A3. The piece concludes with a final cadence: a half note G3, a quarter note F3, and a quarter note E3.

“Гъажияр” къуьлуьн макъам

“Магъачъала” къуьлуьн макъам

“Лакарар” къуьлуьн

макъам

f. Allegro. moderato.

Handwritten musical score for the piece "Лакарар" (Laqarar) in 5/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with the tempo marking "f. Allegro. moderato." and includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 5/4 time signature. The melody is written with various note values, including eighth and sixteenth notes, and is marked with slurs and accents. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

Handwritten musical score for the piece "Лакарар" (Laqarar) in 5/4 time, continuing from the previous page. It consists of four staves of music, maintaining the same tempo and key signature. The melody continues with slurs and accents, ending with a double bar line and a repeat sign.

“Рекин гъава” къуь

луьн макъам

f. molto marcato.

Handwritten musical score for the piece "Рекин гъава" (Rekin gava) in 3/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with the tempo marking "f. molto marcato." and includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The melody is written with various note values, including eighth and sixteenth notes, and is marked with slurs and accents. The piece concludes with a double bar line and a repeat sign.

Handwritten musical score for the piece "Рекин гъава" (Rekin gava) in 3/4 time, continuing from the previous page. It consists of four staves of music, maintaining the same tempo and key signature. The melody continues with slurs and accents, ending with a double bar line and a repeat sign.

“Свас тухудай макъам” къуьлуьн макъам

В тини марша.

Музыкальный фрагмент, состоящий из шести нотных систем. Каждая система содержит одну или две ноты. В начале первой системы указан темп *В тини марша.* и метр $\frac{2}{4}$. Музыка записана в нотном стане с ключом Ф-дур.

“Шамил” къуьлуьн макъам

Presto

Музыкальный фрагмент, состоящий из пяти нотных систем. Каждая система содержит одну или две ноты. В начале первой системы указан темп *Presto* и метр $\frac{2}{4}$. Музыка записана в нотном стане с ключом Ф-дур.

“Кавха” къублуьн макъам

NAŞIRDƏN

Xalq yaradıcılığı müxtəlif zamanlarda yaranmış, müəllifləri əsasən məlum olmayan, dildən-dilə keçməklə bu günümüze qədər gəlib çıxmış sənət nümunələri toplusudur. Bu əsərlər vaxt ötdükcə dəyişir, təkmilləşir, onların ən yaxşı nümunələri dillər əzbəri olaraq həyatda öz yerini tutur. Bəzən hətta müasir müəlliflər tərəfindən yaradılmış əsərlərdə belə xalq yaradıcılığına məxsus çalarlar özünü bürüzə verir. Doğru deyiblər, əgər bir əsər özündə xalqın ruhunu, xarakterini, hiss və duyğularını cəmləyibsə, o, şübhəsiz xalq sənəti inciləri sırasına daxildir.

Bu yaxınlarda mən iş yerimdə kağız qalaqları arasında toz basmış bir qovluq tapdım. Bu qovluqda, bəstəkar Fətullah Rehimxanov tərəfindən toplanılmış və notlara yazılmış yüzə yaxın ləzgi xalq mahnısı və milli rəqs melodiyları vardı. Bu rəngi solmuş vərəqlər orijinal əlyazma deyil, surəti çıxarılmış olsa da, mən onların dəyərini dərhal dərk etdim. Mənim üçün onlar, xalq yaradıcılığının bir hissəsi, onun mənəvi dəyərlərinin təcəssümüdür. Belə əsərlər nəinki xalqın öz övladları üçün tükənməz sərvətdir, həmçinin onun tanınması, digər xalqlarla mədəni-mənəvi uzlaşmanın tapılması, dostluq əlaqələrinin qurulması baxımından əhəmiyyətlidir. Və belə gözəl məramla xidmət edən əsərlərin bu günə kimi işıq üzü görməməsi doğrusu məni sarsıtdı. Sarsılmağımın əsas səbəbi mənə bəlkə də həyatının mənası bildiyi işini etibar etmiş insana qarşı etinasızlığım oldu.

Bu əlyazmaların mənə necə gəlib çatdığını xatırlamıram. Bəlkə də müəllif onları mənə "Ləzgi folklorunun toplanması və öyrənilməsi mərkəzi"nə rəhbərlik etdiyim zamanlar çatdırıb. Təəssüf ki, o, indi aramızda deyil, bir neçə il öncə dünyasını dəyişib. Bu gün mən onun ruhu qarşısında baş əyərək xalqım, gələcəyimiz üçün topladığı, həyatının böyük bir hissəsini həsr etdiyi çalışmalarını mənə etibar edildiyi

üçün minnətdarlığımı bildirirəm.

Bu kitabda gördüklərinizin hamısı mənim uşaqlıqda eşidib sevdiyim mahnılardır. Düzdür, bəziləri çox köhnəlib, zamanla əlaqəsini itirib, amma inanıram ki, onların melodiyalarından bu gün də istifadə etmək olar. Bu mahnıları anlayıb qiymətləndirənlər, onlara yeni sözlər yazaraq yeni həyat verənlər mütləq tapılacaq. Bir də istərdim ki, bu xalq yaradıcılığı nümunələri olduğu kimi işıq üzü görsün, çünki həтта cüzi dəyişiklik belə müəllifin ruhuna hörmətsizlik ola bilər. Notları da müəllif əlyazmasının surəti kimi dərc edirəm ki, mümkün səhvlərin qarşısı alınmış olsun.

Etibar STIURVİ

ОТ ИЗДАТЕЛЯ

Народное творчество - это произведения, созданные авторами, чьи имена нам зачастую неизвестны. Они доходят до нас, передаваясь из уст в уста, при этом совершенствуясь и адаптируясь к образу жизни, к эпохе. Переходя от исполнителя к исполнителю, на каждом этапе они подвергаются, хоть и не существенным, изменениям, в них вносятся что-то новое, исключается несоответствующее духу времени. Таким образом, произведения, созданные неизвестным автором, со временем становятся произведениями народного творчества. Но все они передают реальное состояние души автора, его эмоции, характер, стремления, важные моменты жизни его народа.

Буквально на днях я нашел среди изрядно запылившихся бумаг папку, в которой были собраны около ста лезгинских песен и двадцать танцев. Это ксерокопии рукописей, композитором Фетуллахом Рагимхановым.. Видимо, сам автор передал их мне в те времена, когда я руководил "Центром сбора и изучения лезгинского фольклора" и активно работал в направлении популяризации народного творчества. Возможно, папку оставили для меня в мое отсутствие. Хотя это и не может служить оправданием моему пренебрежительному отношению к этому труду. Ведь автор, так скрупулезно собравший всю эту информацию, положившись на меня, доверил мне свой труд, на который он явно потратил с десяток лет. Это песни, многие из которых я слышал только в детстве, а многие звучат и по сегодняшнему дню. Есть среди них и такие, слова и мысли которых устарели морально, как говорится, их время прошло. Но мелодии остаются и, возможно, найдутся те, кто вдохнет в них новую жизнь, написав новые слова или используя народную поэзию. Потому я решил издать эти рукописи в том виде, в котором я их обнаружил годы спус-

тя. К песням будут прилагаться и изображения рукописей нот, - во избежание ответственности за возможные ошибки.

Я не имею музыкального образования, но очень люблю музыку и издание этой книги - моя дань памяти всем авторам, да и собирателю этих песен тоже. Кстати, я попытался связаться с ним, но, увы, оказалось, что его уже нет в живых. Это меня больно тронуло. Я почувствовал себя виноватым за то, что его труды долгих 10 лет, а, возможно, еще дольше, пролежали без внимания. Я почувствовал себя виноватым перед этим человеком, которой долгие годы трудился во благо своего народа, но я не оправдал его надежд. Сегодня, издавая этот труд, я приношу ему свои извинения, в надежде на то, что хотя бы его дух простит меня за мою невнимательность. Я постараюсь, чтобы эта его работа, оставленная нам и нашим детям, не пропала даром, и чтобы духовное наслаждение от нашего народного творчества получали и другие дружественные народы, творчески обогащаясь от него.

Этибар СТИРВИ

Кьилер

Сифте гаф	3
Суна сан	4
Пейкер баха	5
Тайгьун	6
Агья паласаяр (рушарин зарафатдин мани)	7
Мегьарамдхуър	8-9
Кьасумхуър	10
Базарда	11
Шарвилидин сусан тариф	12-13
Шагьсенем	14
Суваллай яр	15
Ай дилбер	16-17
Мектеблияр	18-19
Гуьзел	20-21
Вацран эквер	22-23
Магьи-дилбер, чан	24-25
Алагуьзли	26-27
Кьакьан дагьлар	28-29
Загьадур-загья	30-31
Перизада (1 вариант)	32-33
Перизада (2 вариант)	34-35
Перизада (3 вариант)	36-37
Перизада (4 вариант)	38
Яр	39
Билдирханар	40-41
Мулейли	42-43
Шуьше ханум	44-45
Бала	46-47
Ашукь Абдуллагь	48-49
Кьири Буба	50-51

Лачинан хва	52-3
Билдир бенеvша	54-55
Ярдин дидар	56-57
Къарид руш	58-59
Я гада	60-61
Лирик мани	62-63
Шуьше къелем	64-65
Ширин-ширин	66-67
Мегъамедар	68
Мани кIан хайи яр	69
Жанисат	70
Сир гьикI гуда?	71
СтIалар	72
Усугъ вац	73
Зуьгъре ханум	74-75
Бригадир	76-77
Ширин Нисе	78-79
Суна	80
Адахлу	81
Зи кIани яр	82
Рушан рикIе мурад ава	83
Хъел хъайи яр	84-85
Вил атIутI яр	86-87
Севдегъум	88-89
Бала гъей	90-91
Даллай	92-93
Дустариз	94-95
Саламар твах	96
Жери кар туш	97

Я дилбер	100-101
Вилериз кьий	102-103
Яр, чан яр	104
Колхоздин багълар	105
Бенеvша	106-107
Ярдин иервал вуча	108-109
Бахтлу свас	110-111
Пиянискани адан паб	112-113
Пиянискайрин мани	114-115
Темпел ва адан паб	116-117
РикI акъудна къалуда	119
Партия	120-121
Шамилаз	122
Колхозчи рушаз	123
Хал алайди	124-125
Яру аскер	126-127
Къусар жуван	128-129
Вун я, гада	130-131
Хуьревай яр	132-133
КIани ярдиз	134
Лезги халкъдин къулер	135
Тала	136
Къенфестар	137
Абас	138
Телефонар	139
Яхлар	140
Бахтавар	141
Хинар	142
Рипе къуьл	143

Къанни сад нумра	145
Магъузар	146
Мегъамедар	147
Ягъанатдин къуъл	148
Лезгинка	149
Шегъсенемар	150
Сунажанар	151
Гъажияр	152
Магъачкъала	153
Лакарар	154
Рекъин гъава	155
Свас тухудай макъам	156
Шамил	157
Кавха	158
Naşirdən	159-160
От издателя	161-162

Redaktor:
Filol. elm. nam. *Gülbəs Aslanxanova*
Mətnin yığıcı, korrektəsi:
Esmira Mirzəağayeva
Orijinal tərtibat maketi:
Rəsul Bünyadov
Səhifələrin dizaynı:
Elşən İsrəfilov

**1-ci səhifədə rəqqas Fərid Şahmuradovun
şəkli çap olunmuşdur.**

Çapa imzalanmışdır 05.11.08. Kağız formatı 60x84¹/₁₆. Ofset kağızı.
Fiziki çap vərəqi 10,05. Şerti çap vərəqi 9,76.
Tiraj 1000. Sifariş 4227. Müqavilə qiyməti ilə.

“Azərbaycan” nəşriyyatının mətbəəsində çap edilmişdir.
Az1073 Bakı, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə.
Tel.: (99412) 4380010. Faks: (99412) 4380014.
E-mail: azerbneshr@yahoo.com

